

Tu mieszkał święty człowiek

Tut żyла свята людина

Zygmunт Szczęсны Feliński – syn Ewy Felińskiej, która jest patronką Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu, Arcybiskup Warszawy – 11 października 2009 roku został ogłoszony świętym przez Benedykta XVI.

Na Wołyniu

Arcybiskup Zygmunt Szczęсны Feliński – syn Gerarda i Ewy Felińskich – urodził się w Wojutynie na Wołyniu 1 listopada 1822 roku. W okresie pobytu w Wojutynie i Zboroszwowie rodzina Felińskich wiodła bardzo skromne życie. Duży wpływ wychowawczy na Zygmunта miała matka, która własnym przykładem pokazała odpowiedni kierunek myślenia i postępowania. Później Feliński pisał: „Z miłością macierzyńską śledziła wszystkie odcienie mego charakteru (...), a znając moje skłonności, wnet daje rady, które bez namysłu można przyjmować, bo pochodzą z życzliwości prawdziwej, z serca”.

Wychowany w rodzinie wielodzietnej, w atmosferze religijnej i patriotycznej z domu rodzinnego wyniósł mocny fundament wiary. Dzięki temu nie załamał się, gdy w 1833 r. umarł mu ojciec, a 5 lat później została aresztowana za działalność patriotyczną i zesłana na Syberię jego matka. Osieroconymi dziećmi zajęli się przyjaciele rodziny, ponieważ że nie miały żadnych żyjących krewnych.

Moskwa, Paryż, Żytomierz, Petersburg

Dzięki swojemu opiekunowi Zenonowi Brzozowskiemu mógł studiować na wydziale matematycznym w Moskwie przygotowując się do roli wychowawcy i nauczyciela dzieci swojego opiekuna. Po studiach, w listopadzie 1847 roku, wyjechał do Paryża, gdzie miał możliwość uzupełnić swoje wykształcenie. Po drodze zwiedził Lwów i Kraków. Te miasta zrobiły na nim bardzo duże wrażenie. W Paryżu Feliński zaprzyjaźnił się z Juliuszem Slowackim. Odwiedzał go bardzo często i był świadkiem jego śmierci. Śmierć przyjaciela wpłynęła na zmianę jego poglądów, zaczął zastanawiać się nad swoim życiem. W końcu doszedł do wniosku, że jego drogą życia jest kapłaństwo i idąc za głosem powołania wstąpił do Seminarium Duchownego w Żytomierzu, skąd został wysłany do Akademii Duchownej w Petersburgu. Tam w 1855 r. dostał święcenia kapłańskie i zaczął pracować w Petersburgu.

Najlepszy ksiądz

W 1857 r. założył Zgromadzenie Sióstr Rodziny Maryi, któremu powierzył opiekę nad biednymi oraz prowadzenie sierocińca i szkoły dla ubogich dzieci. Pełnił funkcję spowiednika alumnów i kapelana w petersburskiej Akademii Duchownej oraz był profesorem filozofii na tej uczelni. Wykładając w petersburskiej Akademii Duchownej, cieszył się ogromnym autorytetem. Pisano o nim: „apostół pełen pokory, nauki i kultury”, „najlepszy ksiądz w Rosji”.

Opinie te dotarły do Watykanu i w styczniu 1862 r. papież Pius IX mianował Felińskiego arcybiskupem metropolitą warszawskim. Niestety na stanowisku metropolity był przez wielu niezrozumiany, początkowo postrzegany jako człowiek cara. Mimo to z wielką gorliwością zajął się odrodzeniem duchowym archidiecezji – zreformował seminaria i Akademię Duchowną w Warszawie, założył schronisko dla biednych dzieci, zwołał zjazd duchowieństwa.

Zygmunt Szczęсны Feliński

Зигмунт Щенський Фелінський

Święty

Rok po przyjeździe nowego arcybiskupa do Warszawy w Polsce wybuchło powstanie styczniowe. Zygmunt Feliński stanął w obronie represjonowanych Polaków.

W czasie powstania napisał list do cara w obronie Kościoła i Narodu. Po opublikowaniu tego listu został wezwany do Petersburga. Zdawał sobie sprawę, że do Warszawy nie wróci. Odrzucił jednak propozycję Rządu Narodowego, aby uciec za granicę. Opuścił stolicę pod eskortą wojskową jako więźnia stanu 14 czerwca 1863 r. i po trzech tygodniach internowania został zesłany do Jarosławia nad Wołgą, gdzie spędził 20 lat. Proponowano mu powrót do stolicy, lecz wymagano od niego zerwania kontaktów ze Stolicą Apostolską i poddania się całkowicie pod rozkazy rządu carskiego. Nie zgodził się na to.

W czasie pobytu na wygnaniu arcybiskup prowadził szeroką działalność dobroczynną – duchową i materialną. Pomagał setkom wygnańców polskich. Dla wiernych stworzył swoją kaplicę i odprawiał dla nich nabożeństwa. Zakazano mu głoszenia kazań, więc po nabożeństwach zapraszał wiernych do siebie. W pamięci mieszkańców pozostał jako człowiek święty. O domu, w którym mieszkał, mówią: „Tu mieszkał święty człowiek”.

Po uwolnieniu w 1883 roku nie miał prawa powrotu do Warszawy. Ostatnie 12 lat życia Feliński spędził jako wiejski duszpasterz w Dźwiniaczu w diecezji lwowskiej (dziś – obwód tarnopolski). Zmarł w Krakowie. Do Warszawy arcybiskup Feliński powrócił w 1921 r. – jego szczątki przywieziono do stolicy i umieszczono w podziemiach katedry św. Jana.

Człowiek, który poświęcił życie Bogu, przez całe swoje życie pomagał ludziom. Proces beatyfikacyjny rozpoczął się w 1965 r. W 2002 r. papież Jan Paweł II ogłosił go błogosławnym. W 2009 r. został Świętym.

Natalia DENYSIUK

Po drodze odwiedził Lwów i Kraków. Ci miasta sprawili na niego wielkie wrażenie. U Paryżu Feliński podjął znajomość z Juliuszem Slowackim. Często odwiedzał go i był świadkiem śmierci Slowackiego. Śmierć druga sprawiła zmianę jego poglądów, zaczął rozmyślać nad swoim życiem. Wreszcie doszedł do wniosku, że jego drogą życia jest kapłaństwo i idąc za głosem powołania wstąpił do Seminarium Duchownego w Żytomierzu, skąd został wysłany do Akademii Duchownej w Petersburgu. Tam w 1855 r. dostał święcenia kapłańskie i zaczął pracować w Petersburgu.

Najkrajczy świętym

W 1857 r. założył Zgromadzenie Sióstr Rodziny Maryi, Zgromadzenie, któremu powierzył opiekę nad biednymi oraz prowadzenie sierocińca i szkoły dla ubogich dzieci. Pełnił funkcję spowiednika alumnów i kapelana w petersburskiej Akademii Duchownej oraz był profesorem filozofii na tej uczelni. Wykładając w petersburskiej Akademii Duchownej, cieszył się ogromnym autorytetem. Pisano o nim: „apostół pełen pokory, nauki i kultury”, „najkrajczy świętym u Rosji”.

Protekcją w Watykanie i w styczniu 1862 r. papież Pius IX przyznał Felińskiego arcybiskupem metropolitą warszawskim. Niestety na stanowisku metropolity był przez wielu niezrozumiany, początkowo postrzegany jako człowiek cara. Mimo to z wielką gorliwością zajął się odrodzeniem duchowym archidiecezji – zreformował seminaria i Akademię Duchowną w Warszawie, założył schronisko dla biednych dzieci, zwołał zjazd duchowieństwa.

ŚWIĘTY

Przez rok po przyjeździe nowego arcybiskupa do Warszawy w Polsce wybuchło powstanie styczniowe. Zygmunt Feliński stanął w obronie represjonowanych Polaków.

W czasie powstania napisał list do cara w obronie Kościoła i Narodu. Po opublikowaniu tego listu został wezwany do Petersburga. Zdawał sobie sprawę, że do Warszawy nie wróci. Odrzucił jednak propozycję Rządu Narodowego, aby uciec za granicę. Opuścił stolicę pod eskortą wojskową jako więźnia stanu 14 czerwca 1863 r. i po trzech tygodniach internowania został zesłany do Jarosławia nad Wołgą, gdzie spędził 20 lat. Proponowano mu powrót do stolicy, lecz wymagano od niego zerwania kontaktów ze Stolicą Apostolską i poddania się całkowicie pod rozkazy rządu carskiego. Nie zgodził się na to.

W czasie pobytu na wygnaniu arcybiskup prowadził szeroką działalność dobroczynną – duchową i materialną. Pomagał setkom wygnańców polskich. Dla wiernych stworzył swoją kaplicę i odprawiał dla nich nabożeństwa. Zakazano mu głoszenia kazań, więc po nabożeństwach zapraszał wiernych do siebie. W pamięci mieszkańców pozostał jako człowiek święty. O domu, w którym mieszkał, mówią: „Tu mieszkał święty człowiek”.

Po uwolnieniu w 1883 roku nie miał prawa powrotu do Warszawy. Ostatnie 12 lat życia Feliński spędził jako wiejski duszpasterz w Dźwiniaczu w diecezji lwowskiej (dziś – obwód tarnopolski). Zmarł w Krakowie. Do Warszawy arcybiskup Feliński powrócił w 1921 r. – jego szczątki przywieziono do stolicy i umieszczono w podziemiach katedry św. Jana.

Człowiek, który poświęcił życie Bogu, przez całe swoje życie pomagał ludziom. Proces beatyfikacyjny rozpoczął się w 1965 r. W 2002 r. papież Jan Paweł II ogłosił go błogosławnym. W 2009 r. został Świętym.

Natalia DENYSIUK

Informacja wołyńska Волинська інформація

У Луцьку триває страйк працівників Луцького підприємства електротранспорту, які востаннє отримували заробітну плату у травні 2009 року. Тролейбуси не виходять на маршрути з 13 вересня.

У Луцьку триває страйк працівників Луцького підприємства транспорту електричного, котрі не виплача пенсії своїм працівникам од маія 2009 року. Тролейбуси не їздять в місьце од 13 вересня.

У навчальних закладах Володимир-Волинського району у зв'язку із нестачею коштів для оплати енергоносіїв з понеділка розпочались вимушені канікули.

У школах рејону влодимирь-волянського в зв'язку з браком сродків на закуп ношків енергії од понеділка – тиждєнь перед запланованим терміном – розпочєли сє ferie јесєнє.

У Луцьку відкрився польсько-український Центр хірургії ока профєсор Збігнева Загурського.

У Луцьку зостає отwartу польско-українськє Осьродек Хірургії Ока профєсор Збігнева Загурськєго.

У Луцьку відбулася регіональна українсько-польська конференція, на якій обговорювались новітні технології у лікуванні захворювань ока та організації офтальмологічної допомоги.

У Луцьку відбулася регіональна українсько-польська конференція, на якій обговорювались новітні технології у лікуванні захворювань ока та організації офтальмологічної допомоги.

У Луцьку з 12 до 18 жовтня проводиться Європейський тиждєнь місцевї демократії. Основною метою заходів, що проводилися у рамках тижня, було інформування громадян про діяльність міськєго влади.

У Луцьку 12-18 października trwał Europejski Tydzień Demokracji Loklanej. Głównym celem przedsięwzięcia zorganizowanych w ramach tygodnia było poinformowanie mieszkańców miasta o działalności władz miejscowych.

Виготовлені у Луцьку тролейбуси випробовували у Житомирі. Наступним місьтом, яке познайомиться з продукцією корпоратії «Богдан», буде Вінниця.

Wyprodukowane w Łucku trolejbusy zostały wypróbowane w Żytomierzu. Następnym miastem, które zapozna się z produkcją korporacji «Bogdan», będzie Winnica.

На Волинї втрєтє розпочала свою роботу Школа молодого державного службовця.

На Волянї по раз трєци зачєлу сє зајєцєя в Школє млодего урєдника паїньстєвого.

“RAZEM BEZPIECZNIEJ”

W ramach współpracy międzynarodowej, policjanci z województwa lubelskiego i milicjanci z obwodu wołyńskiego na początku października podpisali porozumienie o współpracy, które ma na celu pomoc pracownikom Centrum Ekspertyz Kryminalistycznych przy Zarządzie MSW Ukrainy (CEK) w otrzymaniu sprzętu dla badania narkotyków, a Polakom – zakup floty pościgowej oraz przenośnych centrów monitoringu.

Projekt jest realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina na lata 2007-2013 i przewiduje sfinansowanie ze środków Unii Europejskiej udoskonalenia bazy materialno-technicznej policji krajów uczestniczących w projekcie. Liderem i koordynatorem projektu jest strona polska, która poniesie koszty finansowania i opracuje potrzebną dokumentację niezbędną do aplikowania o uczestnictwo w Programie. Oprócz tego lubelscy policjanci zobowiązali się wspólnie z ukraińskimi milicjantami zrealizować projekt „Razem bezpiecznie”. Będą oni uczestniczyli w doborze wykonawcy przetargu na zakup nowego sprzętu dla CEK, zorganizują wspólne seminaria, szkolenia i wizyty, podzielą się doświadczeniem i informacją, która będzie sprzyjała ujawnianiu przestępczości transgranicznej a zwłaszcza handlu ludźmi, kontrabandy narkotyków oraz nielegalnej migracji.

Tomaz Bielecki, pełnomocnik Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji do spraw kontaktów z ukraińską milicją powiedział, że w przededniu Euro 2012 strony, które podpisały porozumienie, muszą

podzielić się doświadczeniem i zapoznać się z ustawodawstwem sąsiednich krajów, żeby na czas i efektywnie zrealizować wszystkie przedsięwzięcia związane z bezpieczeństwem podczas mistrzostw. Zaznaczył także, że jest zadowolony ze współpracy z milicją wołyńską, która trwa od 6 lat. O tym, że metody pracy lubelskich policjantów i wołyńskich milicjantów udało się połączyć, świadczy skuteczne poszukiwanie polskich przestępców ukrywających się na terytorium Ukrainy i ich ekstradycja do Polski.

Podpisanie porozumienia przez Wiktora Szwydkiego – Naczelnika Zarządu MSW Ukrainy w obwodzie wołyńskim i Dariuszem Działo – Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji odbyło się w przyjaznej atmosferze. Partnerzy zaznaczyli, że jest to tylko etap przygotowawczy na drodze do realizacji ostatecznego celu projektu, która potrwa dwa lata. Mimo to strona polska spodziewa się, że pierwszy sprzęt dla laboratorium badającego narkotyki uda się zakupić już w 2010 roku.

Kierownik Ukrainського Oddziału Biura Interpolu Igor Riabczykow powiedział, że wołyńscy milicjanci oczekują od tego projektu udoskonalenia bazy

Швидкий В.В. начальник УМВС України у Волинській області, Куць В.В. начальник штабу УМВС України у Волинській області

materialno-technicznej Zarządu MSW finansowanego ze środków Unii Europejskiej, przeznaczonych na nowe metody walki z przestępczością. Jest to pierwszy taki projekt na Ukrainie, który jest współrealizowany przez policje krajów sąsiednich. W podpisaniu porozumienia uczestniczył także przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej przy polskiej ambasadzie w Kijowie Waldemar Iczewski.

Iryna NOWOSAD,
Dział prasowy Zarządu MSW Ukrainy
w obwodzie wołyńskim

В рамках міжнародної співпраці правоохоронці Люблінського воєводства та Волинської області днями підписали угоду, яка допоможе працівникам Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру (НДЕКЦ) при УМВС отримати обладнання для дослідження наркотиків, а полякам – автомобілі переслідування і пересувні центри моніторингу.

Вони братимуть участь у відборі виконавця тендеру на закупівлю нового обладнання для НДЕКЦ, організують спільні семінари, навчання і візити, ділитимуться досвідом та інформацією, що сприятиме викриттю транскордонних злочинів. В першу чергу мова йде про торгівлю людьми, контрабанду наркотиків, незаконну міграцію.

Уповноважений Люблінського воєводського коменданта поліції з питань контактів з міліцією України Томаш Белецький розповів, що напередодні проведення Євро-2012 учасникам угоди корисно повчитися із законодавством сусідніх країн, аби вчасно та ефективно реалізувати всі заходи безпеки під час проведення футбольного турніру. Томаш Белецький також зазначив, що задоволений співпрацею з волинською міліцією, яка, до речі, триває вже 6 років. Свідченням діалогу поєднання методів роботи люблінських та волинських міліціонерів є розшук та затримання польських злочинців, що перебували на території України та їх екстрадиція чи видворення на батьківщину.

Підписання угоди між начальником УМВС України у Волинській області Віктором

Швидким та Люблінським воєводським комендантом поліції Дариушем Дзяло пройшло в дружній добросусідській атмосфері. Закордонні партнери відмітили, що це лише підготовчий етап на шляху до кінцевої мети проекту, реалізація якого триватиме два роки, хоча польська сторона сподівається, що перше обладнання для лабораторії, яка досліджуватиме наркотики, вдасться закупити вже у 2010 році.

Начальник Сектору Укрбюро Інтерполу Ігор Рябчиков розповів, що волинські міліціонери також покладають неабиякі надії на цей проект, адже він допоможе посилювати матеріально-технічну базу Управління та отримати з фондів Європи додаткове фінансування на реалізацію нових методів боротьби зі злочинністю. До того ж, це перший такий проект в Україні, виконання якого покладене на правоохоронні органи держав-сусідок. Це відзначив представник Міністра внутрішніх справ Польщі при польському посольстві в Україні Вальдемар Льчевський, котрий спеціально з Києва приїхав взяти участь у підписанні цієї важливої угоди.

Iryna NOWOSAD,
ВЗГ УМВС України у Волинській області

Кsiążki z dzwonnicy

Zaledwie pięć lat upłynęło od chwili, gdy książki członków Stowarzyszenie Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej i po prostu miłośników kultury polskiej zstąpiły na ziemię. Właśnie tak, dosłownie spadły, ponieważ do tego momentu miejscem ich składowania była dzwonnica Katedry św. Piotra i Pawła w Łucku.

Odnowienie Katedry Rzymsko-Katolickiej w Łucku nie było sprawą łatwą, jednak właśnie to stało się celem priorytetowym łuckich Katolików. Następnym krokiem było założenie organizacji polskiej. W efekcie, w roku 1991 rozpoczęło swą działalność Towarzystwo Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej. Ponieważ lata dziewięćdziesiąte były dla Ukrainy bardzo trudne, Polska starała się pomóc rodakom w różny sposób – min. poprzez przysyłanie leków, rzeczy codziennego użytku a także książki.

Tych podarowanych książek było wiele, bo wielu ludzi zechciało podzielić się zwartością swoich domowych biblioteczek. Trafiły one w dobre ręce. Wiele razy członkowie Towarzystwa spotykali się przy filiżance kawy, aby poczytać i omówić przeczytane lektury. Później pojawił się pomysł, założenia biblioteki, w celu zapewnienia swobodnego dostępu do literatury wszystkim zainteresowanym. Jednak wówczas nie znaleziono odpowiedniego miejsca dla biblioteki i z tego powodu około 11 tysięcy książek trafiło na tymczasowe przechowywanie do Katedry.

Kościół nie był jednak najlep-

szym miejscem dla przechowywania książek, ponieważ dostęp do nich był utrudniony. Stąd też pierwszy Konsul RP w Łucku Wojciech Gałązka i przedstawiciele Fundacji „Semper Polonia” zaproponowali utworzenie biblioteki literatury polskiej na bazie jednej z lokalnych bibliotek. Władze miasta taką propozycję przyjęły z entuzjazmem. Pozostało tylko znaleźć bibliotekę, która przyjmie u siebie tak wielką liczbę książek w języku polskim, przechowa je, usystematyzuje i będzie wypożyczać czytelnikom. Zdecydowano się w końcu wybrać Filię centralnego systemu bibliotek nr 6 w Łucku znajdującą się na prospekcie Woli. Jej personel chętnie zajął się założeniem działu literatury polskiej. Księgozbiór musiał się co prawda trochę ścieścić, ale było warto.

Nowy dział zawiera głównie literaturę piękną i dziecięcą. Dużo jest książek polskich autorów, są jednak także tłumaczone na język polski dzieła autorów światowej sławy. Zdaniem Prezesa Stowarzyszenia Kultury Polskiej imienia Ewy Felińskiej pana Walenty Wałoluka są to źródła, które odegrały ogromną rolę w kształtowaniu światopoglądu i tożsamości miej-

scowej Polonii. „Wcześniej księgozbiór ten właściwie leżał odłogiem, dlatego bardzo się cieszymy, że obecnie te nośniki kultury pisanej dodają wiedzy i doświadczenia młodemu pokoleniu” – stwierdził Pan Prezes.

Większość odwiedzających bibliotekę to dorośli, ale bardzo często wypożyczają oni książki także dla swoich dzieci przy pomocy babek i opowiadań nauczyć je języka polskiego. Warto podkreślić fakt, że od momentu założenia działu literatury polskiej ogólna liczba czytelników biblioteki wzrosła. Są to nie tylko miłośnicy twórczości polskich pisarzy, ale też miłośnicy literatury ukraińskiej.

Kierownik łuckiej biblioteki nr 6 pani Katarzyna Hrymarowycz cieszy się z tego powodu, że ukraińscy czytelnicy stopniowo wracają do klasyki rodzimej literatury. Bibliotekarze starają się ją promować, ponieważ literatura klasyczna wywiera pozytywny wpływ na kształtowanie gustów estetycznych. Jej zdaniem duża liczba pozycji literatury polskiej pomaga tym, którzy pragną nauczyć się języka polskiego i zapoznać się z kulturą polską.

Kateryna Martynenko

Книги з дзвіниці

Лише п'ять років минуло з того моменту, як книги членів Товариства польської культури імені Єви Фелінської та просто поціновувачів польської культури, спустились на землю. Так, буквально спустились, адже до того часу єдиним читачем та спостерігачем їхньої долі була дзвіниця Кафедрального собору св. Петра і Павла, що в Луцьку.

Першочерговою справою луцьких католиків років десять тому стало відновлення Кафедрального собору, хоча домогтися цього було нелегко. Наступний крок – створення польської організації. Тому в 1991 році Товариство польської культури імені Єви Фелінської почало свою діяльність, щоправда, офіційно - кількома роками пізніше. Дев'яності роки для України були надзвичайно складними, Польща намагалася допомагати своїм співвітчизникам в Україні усім можливим – медикаментами, речами першої необхідності, а серед них були і книги.

Книг було багато, кожен мав удома невеличку бібліотеку, часто члени товариства зустрічалися саме для того, щоб почитати та поспілкуватися про прочитане за філіжанкою запашної кави. Пізніше з'явився задум – створити бібліотеку, щоб надати вільний доступ до цієї інформації усім бажаним. Та на той час не знайшлося приміщення, тому мільйони сторінок, більше 11 тисяч примірників безцінної літератури знайшли собі сховок у костелі й чекали, поки з'являться бажані отримати ті знання та відомості, що вони у собі несли.

Звичайно, костел не найкраще місце для зберігання літератури, та й доступу до неї не було. То ж перший консул Консульства Республіки Польща у Луцьку Войцех Галонзка та представники фонду «Semper Polonia» запропонували створити бібліотеку польської літератури на базі однієї із місцевих бібліотек. Миська влада пішла назустріч і погодилася, залишилось обрати їй бібліотеку, котра б погодилася прийняти у себе таку велику кількість книжок, розмістила б їх у сховищах, опрацювала та надала для користування читачам. Філіал централізованої бібліотечної системи №6 у Луцьку, що на проспекті Волі, радо розмістив у себе відділ польської літератури. Щоправда, довелося тришки потіснитися, проте це було того варте.

В основному, у філіалі розмістили дитячу та художню літературу. Багато літератури польською мовою, але й можна знайти перекладені на польську твори відомих світових авторів. «В бібліотеці виставлена лише половина фонду, - каже голова Товариства польської культури імені Єви Фелінської Валентин Ваколюк. - Проте, це книги, які

відіграли величезну роль у формуванні нашого світобачення та світосприйняття. Раніше бібліотека припадала пороком, тому ми радіємо, що сьогодні ці носії культури несуть свій досвід та знання підрастаючому поколінню».

Значна частина відвідувачів бібліотеки – доросле населення міста, проте досить часто вони беруть книги для своїх дітей і завдяки казкам та оповідкам навчають їх мови. Важливо й те, що з появою відділу польської літератури читачів у бібліотеці побільшало, до того ж не лише прихильників польської, й поціновувачів української писемної творчості.

Завідувач луцької бібліотеки №6 Катерина Гримарович радіє, що українські читачі поступово знову повертаються до класичної української літератури. Кожен бібліотекар намагається сприяти цьому, адже класична література якнайкраще впливає на формування естетичного смаку. А наявність великої кількості польської літератури допомагає бажаним вивчити польську мову та знайомить читачів із польською культурою.

Катерина Мартиненко

На дорозі до режиму безвізового з UE

Проблема з видаванням виз для українців існує до цієї пори. Однак уже півтора року тому вступила в силу угода про спрощення режиму візового підписана між Євросоюзом та Україною. Цей документ постійно доставляє нових тематів до дискусії в медіях.

Видати візу в Луцьку проблематично майже всім українцям. Достатньо згадати про постійні черги в Консульстві Польщі. Однак, як повідомляють у Луцькому Генеральному Консульстві Польщі, ситуація з видаванням виз покращується. Зацікавлені можуть знайти детальну інформацію, що стосується вимог до оформлення візових документів і сплати відповідних коштів, на Інтернет-сторінці дипломатичного представництва (www.luckkg.polemb.net), на дошках оголошень біля Консульства та в інформаційних віконцях. Як зазначив Генеральний консул Томаш Янік, переїзд у нове приміщення дозволив збільшити кількість інформаційно-довідкових віконць.

Цікавим є те, що це дослідження частково мало і експериментальний характер. Працівники, що займалися проведенням соціологічних опитувань, безпосередньо проходили усю процедуру підготовки та видачі виз у Генеральному Консульстві Республіки Польща. Керівник проекту Ірина Омелчук переконана, що у представництві панує толерантна атмосфера й отримати дозвіл на в'їзд до сусідньої країни зовсім не важко, варто лише уважно підготувати документи.

Висновки дослідження показали, що після підписання угоди про спрощення режиму візового перебування кількість відмов знизилася з 10% в 2008 році до 4% в 2009 році. З'явилися й певні пільги, наприклад, деякі категорії людей можуть оформити візу безкоштовно для нетривалих подорожей (до 90 днів), не пов'язаних із працевлаштуванням. Ці зміни зумовили збільшення кількості безкоштовних виз порівняно з 2008 роком у два рази. Сьогодні найчастіше документи повертають через їх неправильне оформлення або через неповну комплектацію документів. Незважаючи на те, що угода діє ось уже півтора року, мало хто володіє інформацією

Появилися такі певні пільги – зокрема, деякі категорії осіб можуть отримати безкоштовно візу на короткі подорожі (до 90 днів), котрі не є пов'язаними з трудовою діяльністю. В зв'язку з цим кількість безкоштовних виз збільшилася в порівнянні до 2008 року. Наразі головна причина відмов полягає в тому, що Консулат видає негативні рішення щодо оформлення візових документів. Крім того, що угода вступила в силу півтора року тому, втім багато осіб не знають про її існування і в зв'язку з цим не подають документи на отримання виз. Ситуація в Луцьку, однак, цілком позитивна. Зайняті питаннями оформлення виз можуть знайти необхідну інформацію на сторінці Інтернет-платформи (luckkg.polemb.net), на табличках оголошень перед Консулатом та в віконцях інформаційних. Як зазначив Консул Томаш Янік – процедура оформлення виз в Консулаті Польщі в Луцьку суттєво спрощена. Крім того, що Консулат видає рішення щодо оформлення виз протягом короткого часу, втім багато осіб не знають про її існування і в зв'язку з цим не подають документи на отримання виз. Ситуація в Луцьку, однак, цілком позитивна. Зайняті питаннями оформлення виз можуть знайти необхідну інформацію на сторінці Інтернет-платформи (luckkg.polemb.net), на табличках оголошень перед Консулатом та в віконцях інформаційних.

Генеральний консул РП у Луцьку Томаш Янік. Фото Володимира Хомича

Проблема видачі виз в Україні для українців існує донині. Проте, ось уже півтора року діє угода про спрощення оформлення виз до країн-членів Європейського союзу – договір, який постійно відкриває нові теми для дискусій у ЗМІ.

Напевно, у Луцьку осторонь цієї проблеми не стоїть ніхто. Адже достатньо згадати черги на отримання виз перед Генеральним Консульством Республіки Польща. Сьогодні, на

виступити для лучан та гостей на чудово оснащених сцені... То був третій дощ під час концерту «ФлайзЗзи» за 9-річну історію гурту.

Отож, відкрив фестиваль у Луцьку київський гурт «Гапочка», який і налаштував публіку на рок-концерт. Другими на сцену вийшли учасники луцької групи «ФлайзЗза», що додали позитивного запалу і танцювальної енергії. Фольк-музикою радували «Гайдамаки», що представили лучанам півторогодинну музичну програму. А на завершення фестивалю «Воплі Відоплясова» заспівали разом із організатором рок-дійства Олегом Скрипкою, який, окрім пісень, подарував шанувальникам фотокартки та приємні хвилини неформального спілкування.

Катерина MARTYHENKO

Катерина MARTYHENKO

ROCK POD DESZCZEM

Недавно на Плацу Замковому в стругах Нелевного дощу танцювали і співали луцькі шанувальники музики рок-музики. Так відбувся у Луцьку фестиваль «Рок Січ», організатором і ініціатором якого був Олег Скрипка.

В цьому році Фестиваль Української Музики Рок-Музики Rock Sicz відбувся в кількох містах України. Виступав він у Кам'янці-Подільському (обwód Хмельницький) і в сумі «одгрімів» в десяти містах України, включаючи місто Луцьк. Тому можна вважати, що лучанам пощастило – оскільки цілком безкоштовно можна було послухати «Гапочку», «ФлайзЗзу», «Гайдамаків» та «ВВ». Сцена була розташована на Замковій площі під відкритим небом, що у той день був вагомим недоліком. А вже під час виступу українських виконавців розпочалася злива, яка «налякала» величезну кількість меломанів. Так, за особистими підрахунками, на open-air завітало лише близько 200 музичних шанувальників. Проте музикантів така кількість людей не дуже засмутила – вони відривалися на повну.

Незважаючи на кепську погоду і, відверто кажучи, рекламну кампанію, нам всеодно дуже приємно було знову зустрітись на одній сцені у складі, в якому ми грали два роки тому на події «Кордон 803». «ВВ», «Гайдамаки», «ФлайзЗза» – саме ці команди представляли Україну. Правда тоді, на межі Польщі та України, з нами не було ще одного молодого гурту «Гапочка», який додав того разу у Луцьку, – прокоментував ситуацію вокаліст гурту «ФлайзЗза» Андрій Тимчук. – Класно, що люди, які все ж, не дивлячись на негоду, завітали на свято, почувалися кайфово, тому що таких концертів у Луцьку бракує. Місцями крізь тині протікала вода, в якійсь момент щось трапилось з мікрофоном у Джамалки, шкода було людей, які мокли під дощем – це трішки негативні моменти «Рок-Січі», які неможливо порівняти із приємною зустріччю давніх приятелів-музикантів, можливістю зно-

ву виступити для лучан та гостей на чудово оснащених сцені... То був третій дощ під час концерту «ФлайзЗзи» за 9-річну історію гурту.

Отож, відкрив фестиваль у Луцьку київський гурт «Гапочка», який і налаштував публіку на рок-концерт. Другими на сцену вийшли учасники луцької групи «ФлайзЗза», що додали позитивного запалу і танцювальної енергії. Фольк-музикою радували «Гайдамаки», що представили лучанам півторогодинну музичну програму. А на завершення фестивалю «Воплі Відоплясова» заспівали разом із організатором рок-дійства Олегом Скрипкою, який, окрім пісень, подарував шанувальникам фотокартки та приємні хвилини неформального спілкування.

Нагадаємо, що «Рок Січ» лише цього року змінив формат, оскільки у попередні роки (2006 та 2008) фестиваль відбувався виключно на Трухановому острові в Києві. Також у 2009-му не обійшлося без політичного впливу – захід, який відбувся у десяти містах, підтримала одна із політичних партій України, символіка якої була зображена на сцені. Проте жодних агітацій не було озвучено від виконавців під час фестивалю.

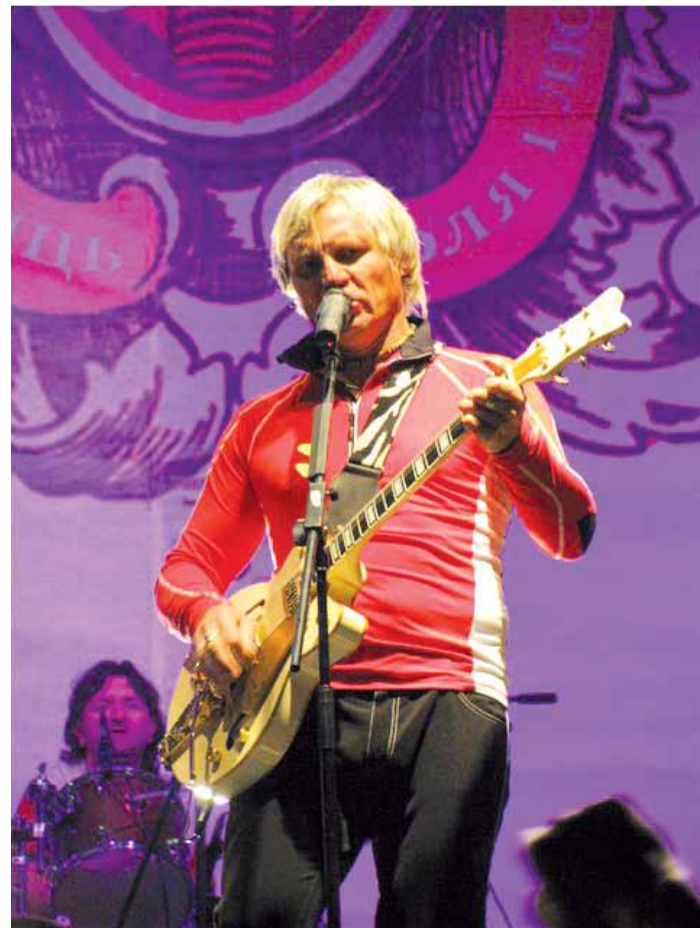
Аніа ТЕТ

РОК ПІД ДОЩЕМ

Нещодавно на Замковій площі під зливою танцювали і співали луцькі шанувальники рок-музики. Так відбувся у Луцьку фестиваль «Рок Січ», організатором і натхненником якого був Олег Скрипка, який теж завітав до нашого міста.

Цьогоріч фестиваль української рок-музики «Рок Січ» відбувся у кількох містах України. Стартував він із Кам'янця-Подільського Хмельницької області і загалом «відгрімів» у десяти містах України, включаючи місто Луцьк. Тому можна вважати, що лучанам пощастило – оскільки цілком безкоштовно можна було послухати «Гапочку», «ФлайзЗзу», «Гайдамаків» та «ВВ». Сцена була розташована на Замковій площі під відкритим небом, що у той день був вагомим недоліком. А вже під час виступу українських виконавців розпочалася злива, яка «налякала» величезну кількість меломанів. Так, за особистими підрахунками, на open-air завітало лише близько 200 музичних шанувальників. Проте музикантів така кількість людей не дуже засмутила – вони відривалися на повну.

Незважаючи на кепську погоду і, відверто кажучи, рекламну кампанію, нам всеодно дуже приємно було знову зустрітись на одній сцені у складі, в якому ми грали два роки тому на події «Кордон 803». «ВВ», «Гайдамаки», «ФлайзЗза» – саме ці команди представляли Україну. Правда тоді, на межі Польщі та України, з нами не було ще одного молодого гурту «Гапочка», який додав того разу у Луцьку, – прокоментував ситуацію вокаліст гурту «ФлайзЗза» Андрій Тимчук. – Класно, що люди, які все ж, не дивлячись на негоду, завітали на свято, почувалися кайфово, тому що таких концертів у Луцьку бракує. Місцями крізь тині протікала вода, в якійсь момент щось трапилось з мікрофоном у Джамалки, шкода було людей, які мокли під дощем – це трішки негативні моменти «Рок-Січі», які неможливо порівняти із приємною зустріччю давніх приятелів-музикантів, можливістю зно-

Олег Скрипка

На шляху до безвізового режиму з ЄС

Щастя, спостерігаємо значне зменшення кількості людей перед представництвом.

На зустрічі із журналістами, 13 жовтня, члени громадської організації «Асоціація захисту прав молоді Волині» підвели підсумки третього етапу моніторингу видачі виз громадянам України Генеральним Консульством Республіки Польща у Луцьку.

Під час проведення різноманітних опитувань та підбиття підсумків виявилось, що все ж угода про спрощення візового режиму діє, адже ситуація покращується. Зокрема, значно зменшилася кількість відмов у наданні виз – з 10% у 2008 році до 4% у 2009. З'явилися й певні пільги, наприклад, деякі категорії людей можуть оформити візу безкоштовно для нетривалих подорожей (до 90 днів), не пов'язаних із працевлаштуванням. Ці зміни зумовили збільшення кількості безкоштовних виз порівняно з 2008 роком у два рази. Сьогодні найчастіше документи повертають через їх неправильне оформлення або через неповну комплектацію документів. Незважаючи на те, що угода діє ось уже півтора року, мало хто володіє інформацією

про неї й відповідно не користуються наданими пільгами. Щоправда, ситуація постійно покращується. Зацікавлені можуть знайти детальну інформацію, що стосується вимог до оформлення візових документів і сплати відповідних коштів, на Інтернет-сторінці дипломатичного представництва (www.luckkg.polemb.net), на дошках оголошень біля Консульства та в інформаційних віконцях. Як зазначив Генеральний консул Томаш Янік, переїзд у нове приміщення дозволив збільшити кількість інформаційно-довідкових віконць.

Цікавим є те, що це дослідження частково мало і експериментальний характер. Працівники, що займалися проведенням соціологічних опитувань, безпосередньо проходили усю процедуру підготовки та видачі виз у Генеральному Консульстві Республіки Польща. Керівник проекту Ірина Омелчук переконана, що у представництві панує толерантна атмосфера й отримати дозвіл на в'їзд до сусідньої країни зовсім не важко, варто лише уважно підготувати документи.

ДИМНА СУМІШ
ТАНЦІЙ ТАНЦІЙ ТУР

ЛУЦЬК
30 ЖОВТНЯ
П'ЯТНИЦЯ
18:00

ПАЛАЦ
УЧНІВСЬКОЇ
МОЛОДІ
ВЕЛИКА
ТРУХАНКА
STOP DOPING
PARTY

ЯКУДЗА
КЕТО
БЕЗОДНЯ

WHEN LADIES GO CHARM
4ЕРВОНЕ

ЛУЦЬК 107,3 FM
УКРБІЗНЕС
ПОПЕРЕДНІЙ ПРОДАЖ: 25 ГРН
В МУЗИЧНОМУ МАГАЗИНІ "МЕДСОВ"
ТЦ "ІМІДЖ"

НАМ
Monitor
Wołyński
МАЙДАН

У ДЕНЬ КОНЦЕРТУ: 35 ГРН

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польша

Рожищенський районний центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги	Посада	З/П	Вимоги
асистент	630	Працювати асестентом незрячого вчителя.	інструктор-методист з фізичної культури таспорту	630	інструктор з фітнесу	охоронець	700	без шкідливих звичок, бажання працювати
бармен	630	бажання працювати	касир торговельного залу	900	бажання працювати	перукар (перукар - модельєр)	800	з/п плюс відсоток
бетоняр	650	Досвід роботи з мистецьким бетоном.	Кондуктор громадського транспорту	1170	бажання працювати	підсобний робітник	1500	Бажання працювати
викладач вищого навчального закладу	1050	викладач вищої математики	Кондуктор громадського транспорту	1170	бажання працювати	покрівельник рулонних покрівель та покрівель із штучних матеріалів	1500	бажання працювати
викладач вищого навчального закладу	1050	викладач інформатики	коректор (коригування текстів)	740	старанність та уважність	представник торговельний	700	бажання працювати, комунікабельність, вміння спілкуватись з людьми, робота з книгами.
Вишивальник	1000	бажання працювати, з/плата по відрядних розцінках, вишивальниці машинної вишивки	косметик	630	бажання навчатись ,режим роботи згідно з графіком роботи оздоровчого комплексу	прибиральник виробничих приміщень	800	бажання працювати
Вишивальник	1000	бажання працювати	кравець	650	бажання працювати	прибиральник території	630	прибирання підїздів (р-н Володимирська, Ч.Хреста)
Вишивальник	700	вишивальниці машинної вишивки,	кухар	740	Бажання працювати	продавець непродовольчих товарів	630	відповідальність
Вишивальник	650	вишивання емблем, оброблення петель, пришивання гудзиків	листоноша	810	Зй клас, матеріально відповідальна особа, доставка пошти та товарів народного споживання	продавець непродовольчих товарів	800	робота в книжковій крамниці , комунікабельність, відповідальність
водій автотранспортних засобів	630	бажання працювати	лікар загальної практики-сімейний лікар	1150	кадри з 9,00 до 16,00 загальна практика, сімейний лікар	продавець продовольчих товарів	1500	досвід ведення облікових документів в прогамі 1С
водій автотранспортних засобів	800	водій на ГАЗ-53 (самоскид), з/п. від 800 грн. до 1200 грн.	лікар загальної практики-сімейний лікар	1360	Наявність сертифікату	продавець продовольчих товарів	750	попередньо телефонувати
водій тролейбуса	1520	бажання працювати	лікар-отоларинголог	1237	Наявність сертифікату	продавець продовольчих товарів	630	Робота з касовим апаратом
водій тролейбуса	1540	направляти з числа квотної категорії	лікар-офтальмолог	2000	бажання працювати,	редактор	1000	комунікабельність, відповідальність
водолаз	1341	Бажання працювати	лікар-рентгенолог	1328	Наявність сертифікату.	робітник з благоустрою	900	інвалід 3-гр
генеральний директор об'єднання підприємств	3000	навички в сфері с/г виробництва	майстер	630	майстер по депіляції, бажання працювати,	садчик	2000	Фізично здорові та сильні люди
геодезист	1800	бажання працювати, досвід роботи,	майстер виробничого навчання	1300	майстер виробничого навчання груп електромеханіків	секретар керівника (організації, підприємства, установи)	630	Працювати в організації з незрячими .
геодезист	1500	Відрядна оплата праці	майстер цеху	1000	бажання працювати, попереднь телефонувати	складальник виробів із шкіри та хутра	650	бажання працювати
головний бухгалтер	700	бажання працювати, знати всю звітність,	манікюрниця	726	Бажання працювати	слюсар-електрик з ремонту електроустаткування	1100	Бажання працювати, 4 група допуску
головний бухгалтер	1000	знання 1С бухгалтерії	машиніст автовишки та автогідропідіймача	1500	курси машиністів підійомників, відповідне посвідчення, запис в трудовій книжці.	слюсар-інструментальник	1000	Бажання працювати
головний бухгалтер	800	направляти терміново	машиніст екскаватора	900	без шкідливих звичок	слюсар-сантехнік	1300	Бажання працювати
готувач фаршу	800	бажання працювати досвід роботи в ковбасному цеху, попередньо телонувати	машиніст холодильних установок	850	Наявність посвідчення учбового комбінату для роботи на аміачно-холодильних установках.	столяр	1200	бажання працювати
двірник	630	Бажання працювати.	менеджер (управитель) із збуту	1000	робота в книжковій крамниці, комунікабельність, відповідальність	сторож	650	бажання працювати
директор (керівник) малої торговельної фірми	2000	відповідальність	механік	1500	Виконувати обов'язки начальника майстерні по ремонту автомобілів.	стропальник	693	фізично сильні, відповідальні
директор (начальник, інший керівник) підприємства	1300	керівник книжкової крамниці "Ваша книга", комунікабельність, відповідальність, організаторські здібності	монтажник	1000	бажання працювати, монтаж дверей, вікон.	Технік-технолог з виробництва м'ясних продуктів	2000	технолог ковбасного виробництва, досвід роботи на м'ясопереробному виробництві.
економіст	900	бажання працювати,	муляр	1500	бажання працювати	токарь	1000	Бажання працювати
Електрогазозварник	750	Бажання працювати, можливе посвідчення учбового комбінату.	Начальник відділення	1130	начальник віддлень на підміну під час відпусток, матеріально-відповідальний.	токарь	1000	Бажання працювати
Електрогазозварник	1200	бажання працювати	начальник дільниці	800	Працювати начальником дільниці аміачно-холодильних установок.	тракторист	1000	тракторист-екскаваторник, К-345 "рачок"
Електрогазозварник	1000	бажання працювати, з/п від 1000 грн. до 2000 грн.	начальник котельні	750	Направляти з досвідом роботи	фаршомісильник	1200	бажання працювати, досвід робо в ковбасному цеху.
Електрозварник ручного зварювання	1000	бажання працювати	Начальник лабораторії	1500	начальник заводської лабораторії-хімік, досвід роботи, знання ПК	фахівець	1150	інспектор з організації захисту секретної інформації
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1100	виконання ремонтних робіт	начальник служби	1740	начальник медичного пункту, присвоюється звання, відсутність судимості його та близьких родичів	фахівець	900	медичні санітари ,переносити труни
завідувач кафедри	1350	Завідувач кафедри державного управління	обвалювальник м'яса	1000	без шкідливих звичок	формувальник ковбасних виробів	1000	бажання працювати досвід роботи в ковбасному цеху на кліпсаторі, по даній спеціальності
закрійник	1200	бажання працювати	оброблювач ковбасних виробів	700	в'язальниця ковбасних виробів	хореограф	630	робота за графіком роботи оздоровчого центру
закрійник	1500	можна без стажу роботи,	оператор котельні	970	матеріально відповідальна особа, посвідчення, з/п плюс премія.	чистильник	1200	чистка димоходів
знімач-укладальник у виробництві стінових та в'язучих матеріалів	1700	Фізично здорові та сильні молоді люди.	оператор котельні	1000	оператор котельні газової, робота на імпортовому обладнанні	швачка	1200	бажання працювати
інженер-енергетик	2000	досвід роботи на виробничому підприємстві.	оператор м'яльно-чесальної машини	650	зарплата відрядна	швачка	1000	бажання працювати, з/плата по відрядних розцінках
інженер-землепорядник	1800	бажання працювати, досвід роботи,	офіціант	750	бажання працювати, фреш-бар гіпермаркету	швачка	1000	бажання працювати, старанність, пунктуальність.
інженер-технолог	1000	хімічні технології	офіціант	1200	вміння працювати з людьми в сфері бар-ресторан,	шеф-кухар	756	Бажання працювати
інструктор-методист з фізичної культури таспорту	630	інструктор з аквафітнесу						
інструктор-методист з фізичної культури таспорту	630	інструктор з плавання						

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2 тел.72-72-58, 4-92-68

Вакансії кадрової агенції «Гарант» м. Ковель

Приватний підприємець Баранов Ігор Іванович (Ліцензія Міністерства праці та соціальної політики АВ № 298066 від 12.02.2007р). Пропонує роботу в Київській області та Республіці Польща.

Для своїх клієнтів надає везову підтримку для отримання робочої візи, медичне страхування на весь період перебування за кордоном, стартовий пакет та картку поповнення польського мобільного оператора, забезпечення проживання в готелі (при потребі для іногородніх), бронювання проїзних квитків (при потребі), супровід працівниками польського агентства по працевлаштуванню українців в Польщі «Буг», яке є нашим партнером по той бік Бугу.

Наша адреса:

Волинська обл. м.КОВЕЛЬ, бульвар Л. Українки 12, оф.220, 304 (готель « Лісова пісня»)
Тел/факс: 8(03352)7-10-36, моб: 8(068)191-05-25
e-mail: garant_kovel@itt.net.ua або agencia_kovel@itt.net.ua

Робота в Україні (м. Київ та Київська обл):

- охоронники;
  - будівельники різних спеціальностей.
- Робота в Польщі:
- швачки;
  - будівельники різних спеціальностей;
  - сезонні робітники в сільське господарство. Працівники забезпечуються безкоштовно житлом, на сільськогосподарських роботах роботодавець гарантує безкоштовне харчування.

Miasteczko nad Stochodem

На obrzeżach Wołynia, nad cichą wodą Stochodu, położone jest małe miasteczko o bogatej historii. W tym roku Lubieszów obchodzi 525 rocznicę od czasu pierwszej pisemnej wzmianki o nim.

O dawnym Lubieszowie dziś przypominają zabytki stuletniej dawności. Są one świadkami tego okresu, kiedy Lubieszów funkcjonował jako centrum kulturowe Europy Wschodniej.

Podobnie jak cała Ukraina, ten malowniczy zakątek Polesia w różnych okresach historii przeżywał pod rządami różnych państw. O tym, a także o podróży przez Lubieszów Tarasa Szewczenki, o śmierci w latach drugiej wojny światowej prawie 2,5 tys. Żydów w samym centrum miasta, o bezlitosnym spalaniu na stosie 183 Polaków i o wielu innych wydarzeniach historycznych dzisiaj można się dowiedzieć z książki: „Lubieszowszczyzna” i „Lubieszowszczyzna. Z pochodzenia jesteśmy Ukraincami” Petra Buszczyka, „Z głębi wieków w niebytność” różnych autorów oraz licznych opracowań lokalnego krajoznawcy Petra Krawczuka. Właśnie dzięki tym pisemnym świadectwom ludzie współcześni są w stanie cofnąć się w czasie.

Pozostaje zagadką, dlaczego właśnie dzisiejszy Lubieszów, a niegdyś Nowy Dolsk, nazwany tak przez jego właściciela, szlachcica Jana Dolskiego, przyciągał uwagę elit rządzących Rzeczypospolitą. Właśnie w Lubieszowie została wzniesiona jedna z najpotężniejszych świątyń – Kościół pod wezwaniem św. Jana Ewangelisty, który nie miał sobie równych wśród podobnych budowli w państwie. Papież osobiście nadzorował jego budowę. Dostojny, z niezwykłymi malowidłami, zbudowany w stylu barokowym, z dwunastogłosowymi organami, był nie tylko sanktuarium, ale także niezrównanym zabytkiem architektury. Jego szczyt, widziany z odległości 10 mil, był przewodnikiem w poszukiwaniu Nowego Dolska, później Lubieszowa. Kościół przetrwał pierwszą i drugą wojnę światową, lecz 17 lipca 1969 roku został wysadzony w powietrze, co było zwieńczeniem serii nieudanych prób zniszczenia Kościoła na polecenie radzieckiego kierownictwa. Ludzie rzucili się do rozbiórki pozostałości po świątyni, aby znaleźć tam złoto. Później tego żałowali. Do chwili obecnej nikt nie odważył się wybudować na miejscu dawnego Kościoła żadnego gmachu. Otóż tak i stoi jałowy teren w samym centrum Lubieszowa jako nie- przypomnienie o zniszczonej świątyni.

Przypomnieniem historii miasteczka, które kiedyś było lokowane na prawie magdeburskim, są zachowane zabytkowe budynki. Jednym z nich jest internat dla dzieci zubożałej szlachty, później zamieniony na Kolegium Lubieszowskie, które stało w pobliżu Kościoła. Nazywano je również Szkołą Pijarów. Odgrywało ważną rolę nie tylko w życiu duchowym ziem lubieszowskich, lecz także całej Rzeczypospolitej. O historii tej instytucji możemy dowiedzieć się z „Kroniki Kolegium Lubieszowskiego” napisanej przez jej ostatniego rektora – Antoniego Moszyńskiego. Uczono tutaj ka-

techizmu, historii, podstaw geografii i prawa rzymskiego, łaciny, języków: polskiego, rosyjskiego, francuskiego i niemieckiego, matematyki, logiki, prawa państwowego i narodowego, retoryki i wielu innych przedmiotów. Szlachta z całej Rzeczypospolitej dostanie się ich dzieci na naukę do Liceum Lubieszowskiego w Nowym Dolsku. Tutaj studiował polski bohater narodowy Tadeusz Kościuszko, kaznodzieja i poeta Jerzy Ciapiński, profesor Uniwersytetu Wileńskiego Stanisław Jundził, nauczyciel i filozof Kazimierz Narbut. Pomieszczenia tej szkoły zachowały się do dziś i stoją na jednej z głównych ulic miasteczka. W murach dawnego liceum znajdują się różne instytucje i organizacje rejonowe, w tym też redakcja gazety „Nowe Życie” – „kronikarza” historii Lubieszowa.

Obok dawnego parku, który jest kolejnym „świadkiem” przeszłości, zachowały się dwie niezwykle budowle – klasztor kapucynów i brama wjazdowa do Zamku Czarnieckiego. W styczniu 1754 roku Nowy Dolsk i majątki w jego okolicach zostały sprzedane Janowi Antoniemu Czarnieckiemu, kasztelanowi braclawskiemu. To właśnie on wybudował zamek nad Stochodem. Do dnia dzisiejszego zachowała się tylko część tego niezwykłego kompleksu, a zwłaszcza brama wjazdowa, która teraz jest swoistym przejściem ze współczesnego Lubieszowa do dawnego parku ze stuletnimi dębami. Po drugiej stronie parku znajduje się klasztor kapucynów, w ścianach którego obecnie funkcjonują: rejonowy oddział milicji ukraińskiej i Kościół św. Cyryla i Metodego. W latach 90-tych ubiegłego wieku w Lubieszowie

przeżywał ojciec Jan Mucharski. Zamierzał odrodzić działalność klasztoru, zorganizować naprawę pomieszczenia, ogrodzić terytorium polskich cmentarzy i ustawić znaki pamiątkowe w tych miejscach, które są drogę sercom Ukraińców i Polaków. Jednak jego plany niestety pozostały niespełnione.

Mijają lata. Woda Stochodu porusza daleko wszystkie przeżycia. Jednak one nigdy nie zostaną wymazane z ludzkiej pamięci. Potwierdzają to liczni turyści z różnych krajów codziennie przybywający w odwiedziny do dawnego miasteczka. Pragną wysłuchać opowieści tubylców o podziemiu, położonym pod całym miasteczkiem i pod Stochodem przedłużonym aż do sąsiedniej wsi Zarika, od klasztoru do zamku Czarnieckiego i jeszcze dalej, w nieznane. Mówią, że dotychczas tam gdzieś pod ziemią można odnaleźć słynną winiarnię i doskonałą bibliotekę z czasów Rzeczypospolitej, która byłaby świadkiem ciekawej historii niedużego polskiego miasteczka nad Stochodem.

Natalia MUCHA

Pro Lubieszów kołyszni sьogodni naгадуєт stolitni sporudi. Voni є svіdkami того, що місто створювалося як великий культурний центр у Східній Європі.

Як і вся Україна, цей мальовничий куток Полісся у різні періоди історії перебував під владою сусідніх держав. Про це, як і про подорож через Любешів Тараса Шевченка, про смерть майже 2,5 тис. євреїв у центрі Любешова в роки Другої світової війни, про безжалісне спалення живцем 183 поляків та про багато інших віх історії, нині можна дізнатися із книг «Любешівщина» та «Любешівщина. Ми від роду українці» Петра Бущика, «З глибин віків у небуття» колективу авторів, а також із численних напрацювань місцевого краєзнавця Петра Кравчука. Саме завдяки цим писемним надбанням сучасники мають можливість перенестися у минуле.

Залишається загадкою те, чому саме нинішній Любешів, а колись Новий Дольськ, названий так його власником

Містечко над Стоходом

На окраїні Волині, біля берегів тихоплинного Стоходу, розташувалося невелике містечко із багатою історією – Любешів. Цьогоріч Любешів відзначив 525-ту річницю від часу першої писемної згадки.

шляхтичем Яном Дольським, привертав увагу правлячої верхівки Речі Посполитої. Саме у Любешові було споруджено один із найвеличніших костелів – св. Іоанна Євангеліста, який за своїм оформленням не мав собі рівних серед подібних споруд країни. Папа Римський особисто контролював його будівництво. Величавий, із неординарним розписом, збудований у стилі бароко, із дванадцятиголосовим органом, він був не лише святинєю, а й неперевершеною пам'яткою архітектури. Його верхівки, які було видно ще за десятком кілометрів, слугували орієнтиром у пошуках Нового Дольська, а згодом і Любешова. Костел вистояв у часи Першої та Другої світової війни, але 17 липня 1969 року костел підірвали, тим самим завершивши ряд невдалих спроб знищити костел за вказівкою радянського керівництва. Люди кинулися розбирати рештки святині і шукати там золото. Каяття прийшло пізніше. До сьогодні ніхто не наважився звести на місці колишнього костелу хоча б якусь споруду. Ось так і стоїть пуста в центрі Любешова – німе нагадування про знищену святиню.

Бережуть історію містечка, котре свого часу мало Магдебурзьке право, будівлі, які вдалося зберегти. Однією з них є інтернат для дітей збіднілої шляхти, перейменований пізніше у Любешівський коле́гіум, котрий стояв неподалік костелу. Називали його ще школою п'яярів. Вона відіграла важливу роль у духовному житті не лише Любешівщини, а й усієї Речі Посполитої. Про історію цього закладу можемо довіда-

тися з «Хроніки Любешівського коле́гіуму», що написана останнім його ректором Антонієм Мошинським. Вивчали тут катехізис, історію, початки географії і римського права, польську, латинську, російську, французьку і німецьку мови, алгебру і геометрію, логіку, державне і народне право, промови видатних ораторів та багато інших. За велику честь вважали шляхтичі усієї Речі Посполитої влаштування на навчання у Новий Дольськ своїх дітей. Тут навчалися національний герой Польщі Тадеуш Костюшко, проповідник та поет Єжи Цяпинський, професор Віленського університету Станіслав Юндзіл, педагог і філософ Казимір Нарбут. Приміщення цієї школи і сьогодні стоїть на центральній вулиці селища. У її стінах разом з іншими установами та організаціями району знаходиться редакція районної газети «Нове життя» – літописця історії Любешова.

Поблизу старовинного селищного парку – ще одного свідка минулого – збереглися дві неординарні будівлі – монастир капучинів та в'їзні ворота замку Чарнецького. У січні 1754 року Новий Дольськ і навколишні володіння були продані Янові Антонію Чарнецькому, каштеляну Брацлавському. Саме він на березі Стоходу й збудував замок. До наших днів збереглася лише частина цього колоритного комплексу – в'їзна брама, котра сьогодні є не- мовби переходом із сучасного Любешова у старовинний парк зі столітніми дубами. З іншої ж сторони парку знаходиться монастир капучинів, у стінах якого нині працює районний відділ УМВС України, та костел св. Кирила і Мефодія. У 90-х роках минулого століття у Любешові перебував отець Ян Мухарський. Він планував відродити діяльність монастиря й організувати його ремонт, облаштувати територію польських кладовищ і встановити пам'ятні знаки у місцях, які дорогі для пам'яті українців і поляків. Але його плани, на жаль, так і залишилися нездійсненими.

Минають роки. Води Стоходу відносять далеко усе пережите. Але не зітреться воно ніколи із пам'яті людської. Підтверджують це численні туристи з різних країн, котрі чи не щодня приїжджають відвідати старовинне містечко. А ще послухати цікаві оповідки місцевих жителів про підземні ходи, що снують під селищем через Стохід до сусіднього села Заріка, від монастиря до замку Чарнецького і звідти ген у далину, невідомо куди. Кажуть, що ще й досі десь там, під землею, можна відшукати славнозвісний винний погріб та неперевершену бібліотеку часів Речі Посполитої – ще одних свідків цікавої історії невеличкого польського містечка над Стоходом.

Наталія МУХА

Брама вjazdowa до Zamku Czarnieckiego

В'їзні ворота замку Чарнецького

Дofinansowano ze środków Senatu RP dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Дofінансовано на кошти Сенату РР при допомозі Фундації «Допомога Полякам на Сході»